

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 02-05-2017

Mødedato Tirsdag d. 02. maj 2017 kl. 15:30

Mødested Det gamle Rådhus - Ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet.....	3
---	---

Punkt 147: Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet

17.03.00-G01-1-17

Resume

Forvaltningen blev i Budget 2017 - 2020 bedt om at fremlægge en plan for reduktion af udgifterne på specialundervisningsområdet. På den baggrund fremlægges hermed Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet. Udviklingsplanen er bygget op om to hovedafsnit. Dels et afsnit som beskriver en reduktion i tildeling pr. barn til specialskolerne; dels et afsnit som beskriver en udvidelse af specialklasser således at flere nyvisiterede elever kan tilbydes plads i specialklasse fremfor i specialskole.

Forvaltningen anbefaler at Udviklingsplanen for Specialundervisning betragtes som et debatoplæg, hvorfor forvaltningen indstiller, at Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet sendes i høring og at byrådet på baggrund af de indkomne høringsvar, træffer beslutning om eventuelle ændringer i forbindelse med vedtagelse af Budget 2018-2021.

Sagsfremstilling

Specialundervisningsområdet i Randers Kommune har de seneste år oplevet et øget pres og flere visitationer til de vidtgående specialtilbud på specialskolerne. På den baggrund har Børn og Skoleudvalget og forvaltningen iværksat en række tiltag. Blandt andet har en bredt sammensat arbejdsgruppe, nedsat af Børn- og Skoleudvalget tidligere fremlagt forslag til, hvordan inklusionsarbejdet kan styrkes på de enkelte skoler for at nedbringe udgifterne på specialundervisningsområdet. Midler fra skolestrukturprovenuet er nu anvendt til et korps af inklusionsvejledere ligesom flere skoler aktivt arbejder på at udvikle tilbud, hvor udfordrede elever bevarer deres tilknytning til stamklassen samtidig med at de modtager særlig støtte.

Udgifterne til specialundervisning i Randers Kommune er de seneste år vokset betydeligt. Dermed fragår der tilsvarende ressourcer fra almenundervisningen, fordi udgifterne til specialundervisning afholdes indenfor det samlede budget til folkeskoleområdet. Udviklingen i Randers Kommune siden 2010 viser, at det især er antallet af elever i specialskoler, der er vokset, mens der har været en faldende tendens på landsplan.

På den baggrund anmodede byrådet i Budget 2017-2020 forvaltningen om at udarbejde en ny strategi for inklusion. Kommissoriet for dette arbejde er beskrevet således i Budget 2017-2020:

"Specialundervisningsområdet har de seneste år og især siden skoleåret 2015/16 oplevet et øget pres og flere visitationer til de vidtgående specialtilbud på specialskolerne. Udviklingen medfører, at stadig flere ressourcer overføres fra almen- til specialområdet, hvorved mulighederne for at inkludere alle elever i almenundervisningen svækkes. På den baggrund har Børn og Skoleudvalget og forvaltningen iværksat en række tiltag. Blandt andet er der skabt en stærkere, samlet organisering af visitation, kompetenceudvikling og økonomistyring på området.

En bredt sammensat arbejdsgruppe, nedsat af Børn- og Skoleudvalget har fremlagt forslag til, hvordan inklusionsarbejdet kan styrkes på de enkelte skoler for at nedbringe udgifterne på specialundervisningsområdet. Midler fra skolestrukturprovenuet er nu anvendt til et korps af inklusionsvejledere ligesom flere skoler aktivt arbejder på at udvikle tilbud, hvor udfordrede elever bevarer deres tilknytning til stamklassen samtidig med at de modtager særlig støtte.

Det nationale institut for kommuners og regioners analyse og forskning (KORA) udarbejder i efteråret 2016 for Randers Kommune en analyse af den samlede organisering, dimensionering og økonomi på området. Forligspartierne anmoder forvaltningen om at fremlægge forslag til en fornyet inklusionsstrategi der blandt andet sikrer, at færre børn ekskluderes samtidig med at flere udfordrede elever tilbydes mindre indgribende tilbud, tættere på deres basisklasser. Forslaget til strategi skal inddrage konklusionerne fra KORAs analyse og ønskes fremlagt til politisk behandling primo 2017."

Forvaltningen har i dialog med en følgegruppe af interessenter på folkeskoleområdet udarbejdet denne udviklingsplan som svar på de udfordringer, der er udpeget i budgettet. Følgegruppen, som har bidraget med sparring, består af følgende repræsentanter:

- Thomas Rassing Winther/Lars Graulund Jespersen, repræsentant for netværket af skolebestyrelser
- Leif Plauborg, formand for Randers Lærereforening
- Karsten Madsen, Fællestillidsrepræsentant for BUPL ved folkeskolerne
- Carsten Fredslund Andersen, formand for skolelederne i Randers kommune

Som baggrund for denne udviklingsplan indgår også analysen Den økonomiske styring af specialundervisningsområdet i Randers Kommune, som KORA har udarbejdet for Randers Kommune. Et hovedbudskab i KORAs analyse er, at Randers Kommune ikke ekskluderer flere børn og unge end man kunne forvente på baggrund af kommunens socioøkonomiske sammensætning – sammenlignet med niveauet i hele landet.

På den baggrund er der i denne udviklingsplan ikke fremlagt nye tiltag for at nedbringe antallet af ekskluderede elever. Der er allerede sat en række initiativer i værk for at opnå dette. Blandt andet arbejder de fleste skoler med såkaldte 'mellemløstiltid', som understøtter at udfordrede elever kan bevare en tilknytning til deres stamklasse samtidig med at de modtager særlig støtte. Dertil er der oprettet en række stillinger som inklusionsvejledere, finansieret af provenuet fra skolestrukturændringen.

I Udviklingsplanen for Specialundervisning er der lagt vægt på tiltag, som kan nedbringe udgiften pr. barn, der modtager specialundervisningstilbud. Der beskrives to tilgange til at reducere udgifterne. Dels en reduktion i tildeling pr. barn til specialskolerne; dels en udvidelse af specialklasser således at flere nyvisiterede elever kan tilbydes plads i specialklasse fremfor i specialskole.

Forvaltningen anbefaler at udviklingen af specialundervisningsområdet sker på baggrund af følgende principper:

- De børn/elever, som har behov for specialundervisning, skal tilbydes dette på baggrund af en pædagogisk-psykologisk vurdering. Der anvises ikke specialtilbud, som alene lever op til økonomiske hensyn.
- Elever hjemtages som udgangspunkt ikke til billigere/mindre indgribende tilbud. En ændret fordeling mellem specialskole- og specialklasseelever opnås således primært over tid i forbindelse med nyvisitationer. I nogle tilfælde vil der med elev og forældre kunne aftales flytning af elever til mindre indgribende tilbud, tættere på almenundervisningen.

De muligheder for at reducere udgifterne til specialundervisning, som beskrives her, vil opleves som indgribende for elever, forældre og medarbejdere. På den baggrund anbefales det, at denne udviklingsplan betragtes som et debatoplæg. Det anbefales, at udviklingsplanen sendes i høring hos:

- Handicaprådet,
- Skolebestyrelserne på både almen- og specialskoler
- SektorMED-skole
- De lokale MED-udvalg på både almen- og specialskoler
- Det fælles elevråd

På baggrund af de indkomne høringssvar, anbefales det, at byrådet træffer beslutning om eventuelle ændringer i forbindelse med vedtagelse af Budget 2018-2021.

Økonomi

Hvis Udviklingsplan for Specialundervisning vedtages, får det økonomiske konsekvenser.

Disse økonomiske konsekvenser er beskrevet i bilaget "Udviklingsplan for Specialundervisning".

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til Børn og Skoleudvalget

at Udviklingsplan for specialundervisningsområdet sendes i høring hos:

- Handicaprådet
- Skolebestyrelserne på både almen- og specialskoler
- SektorMED-skole
- De lokale MED-udvalg på både almen- og specialskoler
- Det fælles elevråd

Børn og skoleudvalget, 25. april 2017, pkt. 35:

Anders Buhl-Christensen, Christina Kjærsgaard, Mark Pring og Morten Grosbøl besluttede at indstille til byrådet at sende sagen til høring, således at den kan behandles i børn og skoleudvalgets møde enten 22. august, hvis sagen kan komme på byrådsmødet den 2. maj 2017, eller den 5. september, hvis sagen kommer på byrådsmødet den 22. maj 2017.

Udover de i indstillingen nævnte sendes Udviklingsplanen også til høring i Ungerådet.

Mikael Mouritsen, Fatma Cetinkaya, Charlotte B. Mølbæk og Bjarne Overmark tog forbehold.

Christian Boldsen deltog ikke i udvalgets møde.

Beslutning

Sagen indstilles sendt i høring med 5 stemmer for og 3 imod. Imod Henning Jensen Nyhus, Leif Gade og Bjarne Overmark.

Torben Hansen var fraværende.

Bilag

Udviklingsplan for Specialundervisningsområdet

11272_Udvikling i specialundervisningsbehov og analyse af økonomistyringsmodel i Randers Kommune